

BAM daagt publieke partijen uit om te innoveren in EnergieRijk Den Haag

Interview met programmadirecteur EnergieRijk Den Haag Frans Deeleman en Ellen Masselink, directeur BAM Business Developers

In 2040 zijn de belangrijkste overheidsgebouwen van Den Haag volledig klimaatneutraal. Dat is het doel van de Green Citydeal EnergieRijk Den Haag. Verschillende overheden en marktpartijen werken hier de komende jaren hard aan. Programmadirecteur Frans Deeleman spreekt de hoofdrolspelers over hun bijdrage aan dit ambitieuze programma. Deze keer gaat Deeleman in gesprek met Ellen Masselink, directeur Business Developers bij bouwconcern BAM.

Ellen Masselink wilde voor het gesprek met Frans Deeleman graag afspreken in de Johan Cruijff ArenA in Amsterdam. Een opvallende plek. Immers, het verduurzamingsprogramma EnergieRijk richt zich op Haagse overheidsgebouwen, niet op Amsterdamse stadions. Masselink verklaart haar keuze: "Ik wil de partners van EnergieRijk Den Haag inspireren op de nieuwste ontwikkelingen, vandaar deze plek."

Met die ontwikkelingen doelt ze op de onlangs gerealiseerde megabatterij in het stadion. Dit opslagsysteem bestaat uit Eaton inverters en het equivalent van 148 Nissan LEAF batterijen. Het is energiezuinig. En door het hergebruik van de batterijen ook nog eens circulair. De batterij is het tastbare resultaat van een samenwerking tussen haar bedrijf BAM, Nissan, Eaton, The Mobility House en de Johan Cruijff ArenA, met ondersteuning van het Amsterdams Klimaat en Energiefonds (AKEF) en Interreg. Wanneer de stroom uitvalt in de ArenA, kan de batterij het tijdelijk overnemen. Ook vangt de batterij de energiepieken en -dalen op. Zo wordt het energienet ontlast.

Ellen Masselink

Frans Deeleman

De ingrediënten voor succes: leiderschap

Voor BAM bevat de succesvolle megabatterij een drietal ingrediënten die essentieel zijn voor het laten slagen van de verduurzamingsopgave in Den Haag. Ten eerste gaat het om leiderschap. Masselink: "BAM, maar zeker ook de duurzame Johan Cruijff Arena, wil een leidende rol nemen in de energietransitie. Laten we dat in Den Haag, waar het gaat om iconische en publieke gebouwen, in de praktijk brengen."

De instelling dat het gaat lukken én een businesscase

Co-creatie is het tweede ingrediënt. "Als ik mijn collega's vraag naar hun positieve ervaringen bij het ontwikkelen van de megabatterij, dan noemen ze allemaal de samenwerking met de verschillende partners. Ze hebben elkaar uitgedaagd om continu te kijken waar het nog beter kon. Vanuit gelijkwaardigheid en een gedeeld belang. En met de gezamenlijke instelling dat het zou gaan lukken." En ten derde besluit Masselink: "De businesscase is sluitend. Essentieel in een verduurzamingsvraagstuk."

Overheid samen met private partijen

Precies om deze drie succesfactoren is BAM betrokken bij de Green Citydeal EnergieRijk Den Haag. Frans Deeleman: "De opgave in Den Haag is zo groot, dat kan het Rijksvastgoedbedrijf niet alleen. Ook niet samen met andere overheidspartijen. We hebben private partijen nodig die met ons samenwerken. Koplopers in de markt."

Niet naar een enkel gebouw kijken, maar naar een gebied

In Den Haag zijn al veel private partijen betrokken bij de ontwikkeling, het onderhoud of het beheer van deze grote overheidsgebouwen. Zo ook BAM. Die rol beslaat vaak meerdere gebouwen. Dat komt goed uit, weet Deeleman: "Uit onderzoek kwam naar voren dat het belangrijk is om de opgave niet per gebouw, maar gebiedsgericht aan te pakken. Deze schaal maakt het aantrekkelijk voor marktpartijen om mee te doen, zeker als ze bekend zijn met het gebied en de gebouwen."

Uitnodiging om te innoveren

In de Green Citydeal is opgenomen dat partijen, publiek én privaot, op een gelijkwaardige manier met elkaar gaan samenwerken. Traditioneel bedenkt de overheid een opdracht en zet die vervolgens uit aan de markt. "Nu doen we het anders. We gaan met de deskundigheid van iedere partij samen de oplossing bedenken", aldus Deeleman. "We hebben hierin gedeelde belangen. We willen een maatschappelijke bijdrage leveren, klimaatdoelstellingen halen, zorgen voor duurzame werkgelegenheid én we willen dat de betrokken bedrijven kunnen floreren." Ellen Masselink knikt instemmend: "Het moet niet bij een ideologie blijven."

BAM ziet deze samenwerking als een uitnodiging om te innoveren. "Niet alles zal meteen lukken, maar dat hoort erbij. Ik hoop dat we de ruimte krijgen om de nieuwste innovaties in te brengen, te experimenteren. Daarvan kunnen we leren. Om het vervolgens te verbeteren. Ik denk dat het dan heel leuk gaat worden."

Kan de overheid snelheid maken

Bij BAM merken ze dat deze manier van werken de snelheid genereert die nodig is voor de energietransitie. Masselink prikkelt de programmadirecteur daarom: "Gaan jullie mee in het tempo dat het bedrijfsleven ambieert? En wil de overheid ons hierin stimuleren?" Deeleman reageert: "Die snelheid moeten we inderdaad ontwikkelen. Dat vraagt de opgave ook van ons. Een eerste essentiële stap is om de ambities die we hebben op het hoogste niveau te verankeren en te koppelen aan een uitvoeringsprogramma. Dat hebben we gedaan."

Niemand wil aan de zijlijn staan

Deeleman en Masselink zijn ervan overtuigd dat de doelstelling in Den Haag in 2040 wordt gehaald. "Die deal is zo'n sterk fundament", stelt Ellen Masselink. "We zijn het moment voorbij dat we partijen van de noodzaak moeten overtuigen. Nee, je wilt erbij horen, bij deze ontwikkeling op die Haagse vierkante kilometer. Niemand wil meer aan de zijlijn staan."

BAM gaat het liefst vandaag nog aan de slag. Dat begint met het monitoren van de gebouwdada. "Als we het gedrag van het gebouw in kaart hebben, weten we welke maatregelen nodig zijn", aldus Ellen Masselink. Dat betekent dus niet per se dat ieder gebouw over een aantal jaar een megabatterij in de kelder heeft. "Het gaat erom dat we de juiste dingen doen."

GREEN CITYDEAL ENERGIERIJK DEN HAAG

Op 27 september 2018 is de Green Citydeal EnergieRijk Den Haag gesloten tussen Rijksvastgoedbedrijf, provincie Zuid-Holland, de gemeente Den Haag en verschillende publieke en private partijen. Het doel van EnergieRijk Den Haag is om de belangrijkste overheidsgebouwen in Den Haag uiterlijk in 2040 klimaatneutraal te maken. Het gaat in totaal om ongeveer 1 miljoen vierkante meter kantooroppervlak. [Lees meer over de Green Citydeal EnergieRijk Den Haag.](#)

DE MEGA BATTERIJ

In juni 2018 is Europa's grootste 'second life' megabatterij in een commercieel gebouw in gebruik genomen. Het opslagsysteem van drie MegaWatt bestaat onder andere uit tweedehands batterijen van elektrische voertuigen. De batterij realiseert een betrouwbare en efficiënte energievoorziening en -gebruik voor (en door) het stadion, haar bezoekers, burens en het Nederlandse energienet. De megabatterij is een samenwerking van BAM, Nissan, Eaton, The Mobility House en de Johan Cruijff ArenA, met ondersteuning van het Amsterdams Klimaat en Energiefonds (AKEF) en Interreg. [Lees meer over de megabatterij.](#)